

« piendum, praeter victualia, sacrae visitationis causa, ita
« rigorose praeceptum fuisse, ut minime proficiat contraria
« consuetudo, etiam immemorabilis ». Quum quidam Coere-
moniarius ex antiqua consuetudine recipere soleret duo-
decim libellas a rectoribus Ecclesiarum, S. C. C. interrogata
an talem retributionem percipere valeret, (17 Dec. 1881)
respondit: *Negative; nisi operam suam preebeat a re-
ctoribus Ecclesiae specialiter invitatus.* Apud Acta (*l. c.*).

CAPUT XXVI.

De parochialibus libris, regestis, documentis, instrumentis etc. et de archivio.

661. *Quinam sunt libri parochiales?* Sunt 1º Liber baptismorum, si paroecia sacrum fontem habeat. 2º Liber confirmatorum. 3º Liber matrimoniorum. 4º Liber defunctorum. 5º Liber status animarum.

662. *Quaenam sunt alia regesta, documenta, instrumen-
ta etc.* 1º Inventarium rerum Ecclesiae, scilicet bonorum
immobilium, mobilium, iurium etc. 2º Elenchus onerum
quibus Ecclesia gravatur. 3º Documenta et instrumenta,
quae ad praedicta bona et onera (sive quoad fundationem,
sive quoad reductiones aliasque mutationes) spectant.
4º Regesta pro uniuscuiusque oneris (scilicet Missarum
pro populo, legatorum piorum etc.) satisfactione a parocho
exequenda. 5º Regesta pro oneribus v. g. decimarum,
censuum etc. in favorem paroeciae, satisfaciendis ab
aliis. 6º Regesta pro piiis confraternitatibus, si a paro-
cho regantur et administrentur. 7º Theca (*busta*) conti-
nens chartas ad vicariatum spectantes, si parochus sit
etiam vicarius foraneus. 8º Theca pro SS. Reliquiarum et
Indulgentiarum testimonialibus. 9º Synodus dioecesanae et
provinciales. 10º Theca miscellanea pro aliis legibus et
decretis sive episcopalibus sive regionalibus, sive pontifi-
ciis ab Episcopo communicatis. 11º Theca pro quibuslibet
aliis memoriis vel documentis (etiam municipalibus vel

gubernativis), quae ad paroecias referantur vel quomodo-
libet necessario aut utiliter servanda sint.

663. *Quid notandum circa libros parochiales?* 1º Quae scribi debent, in iisdem (non vero in foliis volantibus), et quidem statim, scribantur. 2º Non solum praesentes, sed etiam antiqui, conserventur. 3º Quoad baptismata, exigitur etiam liber notitiarum secretarum (iuxta dicta n. 180).

664. *Quid notandum circa archivium parochiale?* Non tantum ut libri Ecclesiae statim inveniri possint, quantum ad evitandum periculum, ne post parochi mortem ab haeredibus sumantur, oportet ut in singulis paroeciis locus pro iisdem reservatus adsit, qui pro archivio primo intuitu cognoscatur, et verbum *Archivium* in fronte habeat. In illo autem libri, instrumenta, regesta etc. supradicta (cum inscriptione in dorso) reponantur, in ordine collocentur et sub clave custodiantur. Si aliquid ab archivio extrahi atque ad tempus alibi remanere debeat; tunc eius loco memoria ponatur. In magnis Archiviis autem oportet etiam ut index generalis, atque insuper in singulis thecis indices particulares adsint.

Alia vero, quae ad parochum spectent atque ad haer-
edes transire debeant, non in archivio sed alibi teneantur.

CAPUT XXVII.

De parocho quatenus est custos atque administrator rerum Ecclesiae et beneficiatus.

Agendum est 1. De harum rerum custodia. 2. De oneribus adimplendis.
3. De ergandis redditibus beneficii parochialis, et de festo Titularis.

ARTICULUS I.

De custodia rerum Ecclesiae.

665. *Quomodo, cur, et sub qua culpa tenetur paro-
chus res Ecclesiae custodire?* Debet eas custodire dili-
genter, quia (ut ait Trid. XXV. II) *Dei sunt, et summo-*